

KÖZÉRTDEK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütőrtőkön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.

fél évre - - 6 "

negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedezményben részesül.

Nyitólér sora 40 fillér.

Közgazdasági program.

(Ü. L.) Egyes képviselők nyilatkozatai bármily értékesek is lehetnek a földművelésügyi tárca tárgyalásakor, azért azok mégis csak magánvélemények. De a Serényi Béla gróf nyilatkozata már közgazdasági program, mivel azt ő végre is hajja, lévén a kezében ezen tárca vezetése. És mi tagadás benne, hatalmas program, vezérelve lévén a többtermelés. A miniszter rajongója a nemzetgazdaság klasszikusainak!... velük együtt azt vallja, hogy a gazdasági élet főadata a nemzet egészének jövedelmét fokozni, vagyont szaporítani és ugyancsak a klasszikusokkal együtt a termelés eszközeinek lehető legintenzívebb kihasználásában látja a nemzeti vagyon gyarapításának eszközeit. Ezen többtermelésre nézve behatóan kiterjeszkedett nagy budget beszédében, mi állandó programja lehet a gazdáknek.

Többtermelést szerinte kétféle úton lehet elérni. Egyrészt egyes termelési ágaink kellő fejlesztése, másrészt pedig helyes birtokpolitika útján. A földművelési miniszter ehhez képest a tizenhat hasábos beszédét is két részre osztotta s az első részben végig ment a reszortjába tartozó termelési ágakon, míg a második részben birtokpolitikai rendszerét ismertette.

A többtermelés azt jelenti, hogy gazdálkodjunk intenzívebben, a mint fennebb említém, ragadjunk meg minden eszközt, hogy a jelenlegi termelést fokozzuk. Magyarországnak termőföldje még koránt sem termi meg azt, amit fokozottabb emberi munkával és fokozottabb instrukcióval termelhetne. A magyarországi átlagos termelés igen messze elmarad a külfölditől. A többtermelés első és lényeges területe az állattartás fokozása. Serényi említette a legelőkérdés helyes megoldását, ami szoros összefüggésben van mezőgazdasági szempontból az állattartással és szociális szempontból a birtokpolitikával.

A legeltetés kérdésében kétféle irányzatot különböztethetünk meg: az egyiket, amelynél az állatok ugyszólván az egész nyarat a legelőn töltik és az otthoni istállózásban semmi vagy nagyon kevés táplálékban részesülhetnek. Ez az országnak a nagyobb része!... A másik irány az, hogy az állatok inkább csak a levegő és a sétáltatás kedvéért hajtathatnak a legelőre és ez az országnak kisebb része. Ezek azonban oly meggyökerezett helyi szokások, hogy ezeken változtatni a miniszter sem képes. De ott, ahol az egész állattartás a nyári hónapok

alatt a legelőkre koncentrálnak, ezeknek a legelőknak a javítását, ezeknek a legelőknak az ápolását és intenzív kezelését fogantatja a miniszter, amint beszédében jelzi. És helyes álláspont, mert Magyarországon a legelők képezik mezőgazdaságunk legelnyagoltabb részét.

A másik eredmény, amit az állattenyésztés szempontjából a miniszter elérni ohajt, az apaállatok számának fokozatos szaporítása, jobb karba helyezése és a lehetőség felügyelet alá helyezése. A létenyésztésre is lesz gondja a miniszternek. Részletesen nyilatkozott a gazdasági szakoktatás további fejlesztéséről, majd áttért az erdőszeti ügyekre. Fontosnak tartja az erdőültetést, mert az erdő hasznosítja a kopar földet és csökkenti a tulságos esőzéssel járó árvízveszedelmeket.

A szőlészet és borászatra is súlyt helyez a miniszter és mint a szőlőművelés szakembere, nem szereti ugyan, de nem is üldözi a homoki bort; — ellenben, mint teoretikusan képzett és magas színvonalu nemzetgazdaság megbecsülti a hegyi borvidékekbe beruázott nagyobb tőkét és nagyobb munkát. Egyébiránt a borértékesítés terén közraktárak felállítását, egy a vásárra kerülő borminőségek egyenlőségét kívánja létesíteni.

Az állami birtokokat nem bevételi forrásnak tekinti a miniszter, hanem annak, hogy olyan kísérletek, amelyeket a magánember nem tehet, vagy nem tesz meg és amelyekre nem kényszeríthető, az állami birtokokon tétessenek meg. A szárazság elleni védekezésre is gondol a miniszter, az állami birtokokon az amerikai kísérletezést megtéteti a szárazság védekezése ellen, amely tapasztalat aztán az országban is terjesztetni fog. A magyar fürdőkre nézve az a véleménye, hogy a fürdők kezelése államilag lehetetlen és így azok bérbe adandók, kivéve azon fürdőket, a hol nemzetközi forgalmat tudunk csinálni: a Tatra és Herkulesfürdő. A többi fürdőt, ha szubvenzióval is, helyi érdekeltségűeknek, helyi részvénytársaságoknak hosszú időre, ötven-hatvan évre szándékozik bérbe adni, hogy azokat fentartsák és fejlesszék. A folyó szabályozásokra nagy gond lesz fordítva, ami is ki fogja hajtani magát.

A fogyasztási központokra nézve is helyes álláspontot foglalt el, hogy az ne csak Budapestre koncentrálnak, hanem alkotassék mennél több fogyasztási centrum, hogy termelésünk értékesíthető legyen. Egy fontos és érdekes programponja a földművelési miniszternek a városok környékének s a városi birtokoknak intenzív kihasználása. Ezt a városi csatornázás modern módszerével és a hulladékok értékesítésével

reméli elérhetőnek és nagyszerű képét festi a városok körül kifejlődő apró kertgazdaságnak, mely számos kisexisztenciát juttatna családjának munkája által produktív mellékkeresethez. A miniszter nem hiva a mezőgazdasági érdekképviseletnek, mert ugymond az ilyen tulnyomóan agrárius országban mezőgazdasági érdekképviselet tulajdonképpen maga a vármegye és az egész közigazgatás. Ez kellő szakképzettség és jóakarattal mellett pótíthat minden kamarát.

A beszéd második része a birtokpolitikát taglalta!... Nézete szerint Magyarország jövendője szempontjából a legnagyobb súlyt kell fektetni a középirtokok inséges alakulására. Nem tartja fenn elődjének telepítési javaslatát, mert az bonyolult; — ellenben két irányban kíván alkotni: először egy altruisztikus irányu bankot, mely eladás és bérbeadás céljából történő parcellázások által segitené elő a földszerzést, másodsor egy másik pénzintézetet, mely ingó hitelt nyujtana a földirtok instrukciójára és ezzel a gazdálkodók rendelkezésére bocsátaná a föld eredményes kihasználásához szükséges forgatókét. A hitbizományok kérdésében az a nézete, hogy tulradikálisan az ellen föl nem léphetni, de azt hiszi, hogy kellő tapintattal elérhető az, hogy egyes, különösen antiszociális fekvésű latifundiumok kicseréltessenek, részben más geográfiai elhelyezésű földirtokon, részben értékpapíron. Szóval, kilátásba helyezi a lényegben való megoldást, de olyan formában, mely minden összeütközést, minden osztályharcot mellőz.

Serényi Béla gróf hatalmas programját azzal végzé, hogy bele kell önteni a magyar társadalomba azt, hogy a XX. században, hol a létért való küzdelem tolul mindig előtérbe, a vagyon fokozása és jövedelem emelése országos szempontból a legelső feladat. Csak ha ebben a tekintetben karöltve, minden más mellétekintet nélkül fogunk együttesen eljárni, akkor tudjuk fejleszteni a mezőgazdaságot, amely alapja az iparnak és a kereskedelemnek, akkor fogjuk fejleszteni az ipart és kereskedelmet, amelynek alapja ismét a mezőgazdaság egészséges fejlődése.

Mezőgazdaság nélkül nincs ipar és kereskedelem s az ipar és kereskedelem akkor virágozhatik, ha fundamentális alapja, az őstermelés, a mezőgazdaság virágzik. És mert biztos kézbe van letéve a magyar földművelésügyi vezetése, biztató a remény, hogy ez maga után vonja az ország nagymérvű előhaladását. Serényi Béla gróf nevéhez lesz fűződve az átalakuló gazdasági korszak új érája.

POLITIKAI HIREK.

Három heti vita után véget ért a földmívelésügyi költségvetés általános tárgyalása. A földmívelési miniszter most is felszólalt a és válaszolt a különböző kifogásokra. Azután szavaztak és a nagy többség általánosságban elfogadta a költségvetést. A részletekkel előreláthatólag röviden végeznek és holnap sor kerül a honvédelmi tárca költségvetésére. Ez alatt vagy ennek befejezése után — valószínűleg május 18—20-ika között — betérjeszti a kormány a véderőjavaslatokat.

Hazai Samu honvédelmi miniszter a jövő heti rendes minisztertanácsban mutatja be az új védtörvényt és az ezzel kapcsolatos javaslatokat a kormánynak. A miniszterek a törvénytervezetek ismertetését már a minisztertanácsot megelőzőleg megkapják, hogy a reformot, mire összeülnek, áttanulmányozhassák.

Lukács László pénzügyminiszter kihallgatáson volt a királynál Gödöllőn. Az új agrár-pénzügyintézetre vonatkozó törvényjavaslatot ezen az audencián mutatta be előzetes szentesítés végett.

A kereskedelmi tárca ketteválasztásának hírei között azt a kombinációt terjesztették, hogy a közlekedési tárcaat valamelyik magyar tábornok kapja. Egyelőre azonban még az se bizonyos, hogy a kereskedelmi miniszterium munkakörét kettéosztják. Az pedig, hogy az új minisztert ne a többségi partból nevezzék ki, a mai viszonyok között szinte elképzelhetetlen. A kormány különben a katonai miniszterre vonatkozó kombinációt meg is czafoltatta.

Justh üdvözlése. A nagyenyedi függetlenségi és 48-as kör, hogy valamelyes élet-

jelt adhasson magáról, egy bombastokban és frázisokban nem szegény levélben üdvözölte Justh Gyula kegyelmes urat azon alkalomból, hogy zászlaját ismét magasan meglobogtatta az aradi nagygyűlésen, az általános és titkos választójog kiküzdése jegyében, egy jobb jövő reményéért.

Kiknek a szövetezését láttuk ott? az oláh nemzetiségűek; a minden hazafiúi érzésből kivetkőzött szocialistáknak és a magokat kizárólagosan nagy és dicső hazafiáknak tartó Justh-párti 48-asoknak. Mit várhatunk e szélsőségek szövetezésétől?

A hirdetett népjogok kiterjesztését? (ezt elvégzik a reá hivatottak!) Vagy hazánk teljes függetlenségének kivívását? Soha egyiket se! Egy bizonyos és az nem más, mint hogy azoknak a szövetségét keresik az oly csufosan letört 48-as justhok, akiknek Bécsben még mindig meg van az a befolyásuk, a mit a nemzeti ellenállás idején el-lenünk, hazánk ellen olyan csufosan igyekeztek érvényesíteni. Erre a dicső szövetségre küldte a nagyenyedi függetlenségi párt üdvözlő levelét.

HIREK.

Kinevezés. A király Kerekes Károly nagyenyedi járásbírósi jegyzőt a csáki-gorbói járásbíróshoz albiróvá, Horváth Jenő dr. gyulafehérvári törvényszéki jegyzőt a devai ügyészeghez alügyesszé nevezte ki. Bottlik István dr. csáki-gorbói járásbírónak a nagyenyedi járásbíróshoz való áthelyezését saját kérésére megengedte. — Az igazságügyminiszter Ács Albert gyulafehérvári törvényszéki és dr. Szitás Jenő devai törvényszéki joggyakornokokat jegyzőkké nevezte ki a gyulafehérvári kir. törvényszékhez.

Halálozás. Özv. Puhala Istvánné sz. Ungár Maria életének 82-ik, özvegy-

ségének 12-ik évében hosszas de türelemmel viselt szenvedés után folyó hó 12-én delután 1 órakor meghalt. Temetése ma delután lesz a Kossuth-utca 43. számú lakásáról.

Kormányképviselő a Bethlen-kollégium vizsgálatához. A közoktatásügyi miniszter a nagyenyedi Bethlen-kollégium ez évi érettségi vizsgálatához kormányképviselőül dr. Major Károly fogarasi áll. főgimn. tanárt nevezte ki.

A Bethlen-koll. régiségtára folyó május 14-én vasárnap, és minden következő vasárnapon, egész június végéig nyitva lesz, a nagy közönség rendelkezésére d. e. 10—12 óráig. Különösen az iskolák igazgatósága figyelmét hívjuk fel e körülményre. Az ifúságot legjobb tanári, tanítói vezetés alatt csoportosan, osztályonként hozni. A látogatás díjtalan.

Az Alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Egyesület f. hó 14-én, ma vasárnap delután 3¹/₂ órakor Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsstermében tartja tudományos felolvasással egybekötött évi rendes Főgyűlést. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Veress Endre dr. kolozsári tanár tud. előadása: A gyulafehérvári születésű Czékuti-Züllich Rudolf szobrász élete és művészete. (Művei képeinek bemutatásával.) 3. Titkári jelentés. 4. Múzeum- és könyvtári jelentés. 5. Pénztári jelentés. 6. A választmány kiegészítése. 7. A bizottság kiegészítése. 8. Indítványok.

Az Orsz. Ref. Tanáregyesület június 6. és 7-én tartja rendes évi közgyűlését Marosvásárhelyen. Ugyanekkor avatják fel az új gimnázium épületét, melyen Zichy János közoktatásügyi miniszter is jelen lesz. Az egyesület közgyűlésen az egyik előadói tisztet városunkból Fogarasi Albert ny. tanár tölti be, míg Szilády Zoltán dr., a

A pálfalvi szélmolnár.

Mutatórány Árkosi Ferenczi Kálmán „A Pálfalvi Szélmolnár” című elbeszélés kötetéből.

Kovács Gergő éppen a második fertály pálinkát kérte ki, mikor a Sövidék felé, Parajdra igyekvő szekeresek betértek a Kalondahegy alatt a pálfalvi fogadóba pihentetni. Ezek beszétek, hogy valahol, odabé a Homoród mellett, van egy elado szélmalom.

És e miatt történt meg az a csoda, hogy a második fertály azon módon maradt az asztalon, ahogy Mózi oda tette. Kovács Gergő, pacsirtaszerű hangok kíséretében, nem bocsátotta le az üvegből a torkán.

Mozdulatlanul ült a padon. Figyelt a beszédre és a pápista ember konok bizalmatlanságával nézte az atyafiakat.

Azok vidáman szalonnáztattak és a porciós pálinkás üvegeket össze-össze kocczintották.

Kovács Gergő eluázta az evésüket. Nem vetettek keresztet előtte. A porcióst egymásra köszöntötték, de a köszönés csak ennyi volt:

— Adjon az Isten jó szerencsét, komám!

— Kalvinisták, — vélte Kovács Gergő — és lelkében nagy megvetést érzett. Már a fertályos után is nyult, hogy leöblintse keserűségét, de csak a pipáját nyitotta ki s lejjebb taszigálta a nagy ujjja körmeivel az égő dohányt és figyelt tovább, mert azok ismét a malomról beszéltek. A szélmalomról, az ő álmáról.

Hányszor megfenyegette a Kalondarót, vagy a havasról a medeséri szélmalmot. Azt a semmit, ami szelet se kap. Ami csak Isten számba forog egy-egy fél delután. Hányszor elgondolta, hogy ide kellene egy, ide. Itt van örökkegig szél. Fúj a Firtosról, a Nyikó mentiről, a Sövidékről; ami szél indul a Bucsinótól a Hargitáig, a Hargitától a Bucsinig, az mind itt vágat el a pálfalvi Kalonda fölött. Ide kéne szélmalom, ide!...

És azok azt beszéltek, hogy oicsó és szép a malom!...

— Hogy azt más vegye meg?! — szakadt föl titkon Kovács Gergő lelkeben egy hang. — Nem! Inkább odamegy azokhoz a pogányokhoz és kerdezősködik a malomról. Oda ő!...

Ezzel az elhatározással egymásután kiemegette nagyiszalmas lábait a pad mögül és elfordult útben a kecskelábú asztaltól. Aztán fölállott s lassan a másik asztal fele tartott.

A természetesség azt követelné, hogy a másik asztalnál mindjárt a malomról kerdezősködjek, de hát ez nem így történt. A természetesség nagyon változó valami. Erre fele nem szokás mindjárt a szeg fejére ütni s ezért esett meg, hogy Kovács Gergő is előbb csak melleje koppintott ezzel a kérdéssel:

— Messzünnet jönnek atyafiak?

— Biza nincs ehejt, jó egy napi járás a! — felelt az egyik atyafi.

— Osztan arra felé is ilyen az idő? — folytatta a beszédet Kovács Gergő, de már úgy, hogy egyik csizmájával föllépett az

atyafiak melle a padra s reakönyökölt a meggörbitett lábára.

— Hát erre is szép a vetés, de nálunk fele zöldebb! — válaszolt a másik.

— Biza! — hagyta helyben Kovács Gergő — kicsi vót itt s az is gyérőn!...

Aztán mindhárom elgondo koztak azon, amit nem mondtak ki, de azért tudta mindegyik, hogy odabé más idő jart, mint erre, ott zöldebbek a vetések, mert kaptak esőt, míg itt kevés eső volt, az is ritkán és emiatt van hátrább a gabona...

Hosszas hallgatás után az egyik atyafi odaszólt társának:

— Miháj hé, vetek a kabaláknak!

— Biza jó léssen Están, — felelt Mihály s Están kifordult az ajtón, hogy enni adjon a lovakuak.

— Mihály most megnézte jól, előbb a Kovács Gergő nagy kordován csizmáját a padon, azután végig az embert, s mivel becsületes képűnek látta, meginvitalta:

— Ne kucczorogjon ott keed! — szólt. Ha nem utálja a becsületes embert, kerüljön közelebb, hisz székelemek vonánk mű es, ha erdővidékiek vagyunk es. Jó szívvel lásuk egy kicsi beszédre, meg egy pohár pálinkára!...

Kovács Gergő megköszönte a meghívást. Elment a fertályos üvegért, oda hozta az idegen asztalhoz, a hová már Están is visszakértült. De még nem ült le, hanem kezét nyujtott mind a kettőnek, minden kézfogáskor ezt kerdeve:

— Hogy van?

— Köszönöm kérdésit, hal' Istennek jól,

Bethlen-kollégium kiváló természetrajzi tanára felolvasást tart „Természetrajz a középiskolákban” czimén.

— **Meglesz a harmadik osztály a gyorsvonaton.** Regóta beszélnek már arról, hogy a gyorsvonatoknál is lesz harmadik osztály az államvasuton. Peldául a Déli vasuton már van és Hieronymi is azzal a tervvel foglalkozott, hogy megcsinálja ugyanezt a Máv.-nál. Egy időre abbamaradt ez a reform, míg most — hír szerint — megint előterbe került és már annyira hűadt, hogy nemsokára meg is valósul.

— **A Daloskőr** ma délelőtt 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a város-háza tanácsstermében, ha elegendő számban gyűlnek össze tagjai, ellenkező esetben jövő vasárnap délelőtt 11 órakor. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkari jelentés. 3. Bizottsági jelentés a vagyoni állapotról. 4. Folyó ügyek. 5. Indítványok. 6. Tiszti-kar és választmány megválasztása.

— **A református egyház választói névjegyzéke.** A nagyenyedi ref. egyházi előjáróság az egyházi törvény I. cz. 19. 20. §-ai értelmében elkészítette az 1911. évi június hó 1-től 1912. évi június hó 30-ig érvényes választói névjegyzéket. A névjegyzék f. május 15—25 ig közszemlére lesz kitéve a várbeli gyűlésteremben, hol bárki megtekintheti, s esetleg észrevételeit a jelzett idő alatt benyújthatja írásban a presbiteriumhoz. A névjegyzékbe, a törvény rendelkezése szerint, csak azok vettek fel, akik az 1910-ik esztendő végéig terjedő időre minden egyházi tartozásukat kifizették, tehát semmivel sem hátralékosak.

— **Reform a katonaoorvosoknál.** Az orvosnövendékek tudvalevőleg két részletben szolgálják le az önkéntesi évüket. Mint medikusok hat hónapot töltenek a csapatoknál katonai kiképzés czéljából. A másik 6 hónapot pedig az orvosi oklevél elnyerése után

szolgálják le, amikor mint asszisztenshelyettesek a kórházakban működnek. Az új véderőtörvény reformálja a mostani állapotot. A katonai kiképzésre csak három hónap jut, a hátralevő 9 hónapot már mint kész, diplomás orvos fogja szolgálni és pedig hat hónapot a katonai kórházaknál, 3 hónapot pedig a csapatoknál, mint katonaoorvos töltenek majd el.

— **Leesett a lóról.** A múlt héten gróf Mikes Kelemen magyaresztvei nagybirtokos nyolcz éves beteges fiacskáját Mihálykát, könnyelműen lóra ültettek; a ló levelette magáról a gyenge, felelős gyermeket, ki oly szerencsétlenül esett le, hogy labzára czombban teljesen ketté törött. A kétségbe esett szülők azonnal a kolozsvári klinikára szállították a sérültet, hol azonnal gyógykezelés alá vettek.

— **Aranylopás Abrudbányán.** Az abrudbányai csendőrség táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy egy bányász, akit aranylopás miatt elbocsajtottak, Budapestre utazott a családjával együtt, hogy a lopott aranyérczet értékesítse. A bányász állítólag egész ládára való aranyérczel állt vonatra, sőt az egész család minden zsebe tele volt lopott arannyal. Az abrudbányai csendőrség közölte meg a főkapitánysággal, hogy az elbocsajtott bányász elutazása előtt több ismerősének olyan kijelentést tett, hogy Budapestre utazik Váczonyi Vilmoshoz, akit arra fog kérni, hogy juttassa vissza állásába, amelyből szerinte alaptalan gyanu miatt bocsajtották el. A főkapitányság intézkedésére detektívek várták az Erdély felől érkező vonatokat, de a bányászcsaládot nem látták. A rendőrségnek az volt a terve, hogy a gyanus családot megérkezésük után nyomban megmozdítják, de ez a terv azonban ilyenformán meghiúsult. A detektívek aztán az egész városban nyomozták az abrudbányaiakat. A nevüket

egyelőre amár egyszer meghiúsult nyomozás érdekében titkolják.

* **Számtalan orvos** úgy a bel- mint a külföldön saját gyermekét táplálja a már majdnem egy féléves óta a legjobban bevált tápszerrel, a Nestlé-féle gyermek-elektiszzel, mely tiszta leszedetlen alpesi tejet tartalmaz. Hogy mindenkinek alkalma legyen ezen készítményt kipróbálni, a Nestlé-társaság, Wien, I., Biberstrasse 11. e lap olvasóinak ingyen küld mintadobozokat és érdekes orvosi röpiratokat „a gyermeknevelésről”. Az eredeti dobozok, melyek a gyermeknek körülbelül 25 etkezésre elegendők, minden gyógyszertárban és drogeriában kaphatók 1 korona 80 fillérért. Óva intünk utána az utazóktól.

— **Gyémántgyűrű.** Rostás Ripáné alsófügedi cigányasszony, aki máskülföldben kártyavetéssel, jóslással és eközben lopással keresi kenyerét, beállított Róth László marosújvári ékszerészhez és egy 100 korona értékű gyémántköves gyűrűt kínált megvételre. Az ékszerésznek gyanus volt a cigányó, azért nem bocsajtotta el magától, hanem alkuba elegyedett vele s ezalatt segédjét titokban csendőrökért küldte, már-már megvolt a vásár 40 koronában, azonban megérkeztek a csendőrök. Vallatásnál nem tudta megmondani, hogy jutott az ékszer birtokába, ezért átadták a járásbírósnak.

* **A poloskák** alapos kiirtását a petéivel együtt csakis Löcherer-féle Cimexin poloska-irtóval eszközölhetjük, mert a Cimexin-nel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak: petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak s többé ki nem kelnek. — A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: U. Kovács József örökseji gyógyszer-tárában Nagyenyeden, és a készítőnél; Löcherer gyógyszerésznél, Bártfán. 145 1—13

— hangzott a felelet mindkét részről, — örvendek, ha keed is jól van!

— Hál' Istennek megvagyok! — szölt Kovács Gergő, — egészségöm az van, osztán a többi is telik! . . .

E formások után leült a padra s a bizalom utolsó akadályát is elhárítva, megmondotta a nevét:

— Kovács Gergőnek hinak, — szölt. — Helybeli birtokos vagyok.

— Az Isten éltesse! — felelt rá a két atyafi.

— Én Márk Mihály vagyok, — szölt most az egyik, — s a komám Fekete Están. Felső-Rákosról jöttünk, sőt viszünk Parajd-ról a zsidónak.

— Éltesse az Isten! — válaszolt Kovács Gergő.

Iddogáltak . . . Beszélgettek a marha olesóságáról, a zabról. Aztán az adóról és a családról . . .

A szekeresek már készülődtek is, de a szélmalomról még nem esett szó.

— Meg ké' elébb itatni a kabalákat! — vélte Márk Mihály, amíg a pálinka árát olvasgatták ki a kék keszkenő csücskéből. De vajjon van-e víz? — tette hozzá és kérdően nézett Kovács Gergőre.

— Máng hogy ne v'na! — méltatlankodott Kovács Gergő, — annyi örökkeit van!

— Nem is hittem! — szölt Fekete Están, és indult kifelé, jó szerencsét kívánva a fogadósnak:

Kovács Gergő velük tartott,

Amíg a vödörrel merengették a vizet, Kovács Gergő a kut gárgyára támaszkodva nézett le a vízre.

— Viz a' vóna, — szólalt meg, mikor már a lovak javában ittak, — csak a liszt mián van örökkéig vesződség!

— Hát hol van közel malom? — kérdezte Márk Mihály.

— Van Korondon elég vízi malom, de hol van Korond odabé? — felelt Kovács Gergő, — osztán Váralján is van, de gőzre, a' meg elegeti a lisztöt. S messze van ez is, az is! Fekete Estánnak most eszébe jutott az eladó szélmalom.

— Tudja mit mondának! — fogott a beszédbe, — valami kadácsi ember csinált a Homoród mellett, Jánosfalván, egy szélmalmot, s most eladja. Hatszáz forint az ára, vegyék meg, ide jó volna. Itt van szél.

— Van, hogyne, van! — felelt fölvidámodva Kovács Gergő, de hirtelen eszébe jutott, hogy hunczfut az ember, amíg eleven, s komor arcczal, fitymálva, még csak annyit szölt az ügyhöz:

— Kell a fenének! . . .

*

Hanem alig várta, hogy hazaérjen.

Bevágta az utca kaput és tánczolva nyitott be a házba. Ott, ahelyett, hogy szidta volna a feleségét, elkezdett bokázni, szót adva a táncznak:

Én Istenem azt a vént,
Hogy öljem meg szegényt!
Olyan ránczos a bőre,
Fuvó lenne belőle! Hopp! . . .

Az asszony majd sóbálványává vált, mert nem így szokta az ura csinálni. Nagy vesztélyt sejtett. Felve nézett hol az urára, hol a lobogó puliszka-főző üstre, s szinte óhajtott, hogy bár már tud volna a szidásos és a verésen. De Kovács Gergőnek, csodálatos módon, nem volt érzéke a családi szokás iránt. Csak tánczolt . . .

Legényfia, aki a cserepes padkján ülve a lobogó hasabfák fenyénél szívart sodorgatott, megkérdezte az öregot:

— Apámuram, mi lölte kijedöt? . . .

— Ne csarogj! — mordult rá Kovács Gergő, — hanem úgy gondolkozzál, hogy pitymalkor készön légy! . . .

Aztán, abba hagyva a tánczot, leült a szödlet padra, s nyugodtan szurkálgatta, szortyogtatta a pipáját. Nem szölt egy szót se . . .

Ennyi nyugodtság láttára az asszony is neki bátorodott s kérdezte:

— Hallá-e kijed, hova akar esmönt mönni? . . .

Kovács Gergő pokoli nyugalommal felelt:

— Az orrom után! . . .

Se vacsora alatt, se azután, egész este nem esett több szó.

Reggel a legény befogott, s megindultak. Az asszonynak ennyit mondott bucsuzóba Kovács Gergő:

— Osztán, ha üdöznénk, ne tépelődj! Hó'nap, hó'napután, vaj azután itthon löszünk! A marhákon lögyön a szömöd! . . .

(Folytatjuk.)

96—1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balazsfalvi kir. járásbíróságnak 1910. évi V. 545/2. számú végzése következtében dr. Viski László ügyvéd által képviselt Kolozsvári ügyvédi kamara javára 130 kor. s jár. erejéig 1910. évi december hó 12-én fogatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 990 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 1 Remington-rőgép, 2 nagy íróasztal, 1 kis Wertheim-szekrény, 1 álló íróasztal és 2 szék nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a balazsfalvi kir. járásbíróság 1910. évi V. 545/2. számú végzése folytán 130 kor. tőkekövetelés, ennek 1910. évi július hó 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 22 koronában bíróság már megállapított költségei erejéig, Nagyenyeden az alulírt által a határnapon megjelölendő helyen leendő megtartására 1911. évi május hó 19-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. törvényezikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Balazsfalván, 1911. április 18.

Thát György,
kir. jbiró. végrehajtó.

143 1—1

405—1911. vhtó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróságnak 1911. évi V. 139. sz. végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Balon et Co. javára 548 kor. 40 f. s jár. erejéig 1911. évi március hó 17-én fogatott kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 605 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kalapok, szekrény, árulástartal, varrógép, stb. nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíróság 1910. évi V. 139/2. számú végzése folytán 548 kor. 40 fillér tőkekövetelés, ennek 5% kamatai, és 1/2% váltódíj és eddig összesen 63 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig, Nagyenyeden az alperesnél üzlethelyiség-be leendő megtartására 1911. évi május hó 26-ik napjának délután 3 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1911. évi április 26. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

142 1—1

121—1911. tkvi. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. jbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r. t. végrehajtónak Sztójka Gerászim o. péterlaki lakos végrehajtást szenvedő elleni 500 kor. tőke és ennek 1905. évi február hó 27-től járó 8%-os kamatai, 29 kor. m r megállapított, valamint a jelenlegi 26 k. megállapított költségek és jár. iránti végrehajtási ügyben a gyulafehérvári kir. törvényszék a marosújvári kir. jbiróság területén levő s olahpéterlaki 172 sz. tjkvben felvett s végrehajtást szenvedett Sztójka Gerászim nevében álló A + 24 rdsz. 2227 hrsz. szántóra 41 koronában A + 25. rdsz. 3082. hr. sz. kaszálóra 41 koronában az u. o. 780 sz. tjkvben foglalt s Sztójka Gerászim és Mucz Lukréczia nevében álló A + 1 rdsz. 378 579 hrsz. faház és kertre 16 kor., A + 2 rdsz. 872 hrsz. szántóra 21 kor., A + 3 rdsz. 1171.1 hr z. kaszálóra 37 kor., A + 4. rdszszám 117.2 hrsz. kaszálóra 37 korona, A + 5 rdsz. 1243. hrsz. kaszálóra 308 kor., A + 6 r. sz. 1607 hrsz. szőlőre 306 kor. A + 7 rdsz. 1549.1.1 hrsz. szőlőre 215 kor., A + 8 rdsz. 2757/59030-ad rész legelőre 60 kor., az u. o. 781 sz. tjkvben foglalt s Kindea Szimon és neje Purlea Siza nevében álló A + 1 rdsz. 5085 hrsz. szőlőre 314 koronában ezennel megállapított kikiáltási

árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi július hó 21 napján délelőtti 10 órakor Olahpéterlaka községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árólajamma számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Marosújvári, 1911. évi március hó 10-én

A kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.

Fekete,
kir. jbiró.

140 1—1

Sz. 2362/911. tkvi.

Hirdetmény.

Krakkó község telekkönyve tagosítás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikkben szabályozott eljárás a telek-jegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-ában és az 1891: XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítést is, — valamint az 1899: XXXVIII. t.-cz. 7. §-a, és az 1891. évi XVI t.-cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886: XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlést keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1911. évi november hó 1. napjáig** bezárólag ezen telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlést kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett — hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ának eseteiben — ideértve az utobbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívannak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1911. évi november hó 1. napjáig** bezárólag ezen telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülömben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892: XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve veük, ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog aranyának az 1889: XXXVIII. t. cz. 16-ik §-a alapján történt bejegyzését szerelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket ezen telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt vagyis az **1911. évi**

november hó 1. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jöhísemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtottak, az eredetieket ezen telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Nagyenyed, 1911. április 10. napján.

A nagyenyedi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Ács s. k
kir. jbiró.

A kiadmány hitelül

129 3—3

Kaba János
kir. telekkönyv vezető.

Allandó itt tartózkodásra berendezett fogműterem.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az **allandó itt tartózkodásra modernül berendezett**

fogműtermem

megnyilt. — Minden e szakmába tartozó munkákat a legszakoszerűbben és legjutányosabb árban készítik. — **Dr. Rudas Gerő** egyet. m. t. fogorvos, kolozsvári műtermében, évek hosszú során át szerzett praxisom följososít arra, hogy a n. é. közönség szíves partifogását kérjem.

Kiváló tisztelettel

Vogel Samu,
fogtechnikus.

Nagyenyed, Rakóczi-utca 13. szám.

Lehető legjutányosabb árak.

141 1—5

Kiadó lakások.

2 szoba, konyha, kamra, púceze, mosókonyha, házhoz hordott ivóvízzel, esetleg vilányvilágítással **kiadó** Felszeg-u. 15—23. sz. alatt azonnal, olcsón.

136 2—21

Eladó ház.
Rózsa utca 7. szám alatt egy újonnan épült **5 emeletes ház eladó.**
Értekezhetni ugyanott. 48 23—